

مني ڪهاڻي

پهرئين دفعي شُڻيو ڪمپنيءَ جي مشهوريءَ لاءِ شُڻيو وڪڻڻ لڳي ته ”آنتي“ چئي ڳالهايو هئڻين. هوءَ سريلي آواز سان انگريزيءَ ۾ شُڻيوءَ جا ڳڻ ۽ قيمت ٻڌڻ لڳي....

چيو مانس. ”چار ڏاڪڻيون چرهي آهين. ويهي سامت جو ساھ ته ڪڻ...“

چو طرف نظر ڦيرائيندي هال ۾ وڏي ميز اڳيان ڪرسي تي اچي ويئي. مون بسڪٽ ۽ پاڻي اڳيان رکيو مانس ته بسڪٽ جي پليٽ ڀرتي سيرهه. سهڻين ڊگهين آڱرين سان. اڳيان رکيل ٻرنئيءَ مان پاڻو ڪڍي هٿ ۾ جهلي مون ڏي ڏسڻ لڳي.

آنتي پلي ڪٿان نه؟“ هينئر سنڌيءَ ۾ پڇيائين.

”اڙي واھ! تون ته سنڌياڻي آهين؟ مون ته توکي پارسيائي يا گجراتي سمجهو.“

”نه آنتي. مان ته نج سنڌياڻي آهيان. پڻدي ممي ڪانوينٽ ۾ پڙهيو اٿر. انڪري توهان کي سنڌياڻي نه لڳي هونديس.“

”شڪر آهي سنڌي پاڻو ته ڪاڏ.“

”پاڻو ته مون کي ڏاڍو وڻندو آهي.“

”سنڌي ۾ ڳالهائڻ؟“

”وڻندو ته آهي. پر گهر ۾ ممي پڻدي هندي يا انگريزيءَ ۾ ڳالهائيندا آهن.“

”پوءِ تون ڪيئن سنڌي سکين؟“

”منهنجي سويت گرنڊ ما آهي نه اها رڳو سنڌيءَ ۾ ڳالهائيندي آهي.“

”چئبو تنهنجي ڏاڏيءَ تنهنجي گهر ۾ سنڌي ٻولي کي سلامت رکي ويئي آهي.“

”آنتي منهنجين مرهتي ۽ گجراتي ساهيڙين جا مڪتب گهرن ۾ پنهنجي ٻوليءَ ۾ ڳالهائيندا آهن.“

”پوءِ توکي تنهنجن مڪتب جو سنڌي ۾ نه ڳالهائڻ ضرور نه وڻندو هوندو؟“

”اهو ڏاڍو خراب لڳندو آهي آنتي. ڏسو نه انگريزن کي ڪيڏو نه پنهنجي ٻولي سان پيار آهي! ڪٿا ڪهي اچن ٿا هتي ڪانو پنتون ڪولي اسان کي انگريزي سيکارڻ!!...“

هن ننڍيءَ عمر واري چوڪري جو هيڏو عقل ڏسي. پيار اچي ويو مٿس. سندس ڪلهو ٽپي چيم. ”سنڌي ساهتڪارن به وطن کان وڃڻي، ڪوهر پري رهي به، هتي پنهنجي سنڌي ٻولي جو ٻين اڳيان ڳاٽ اوچو رکيو آهي...“

هوءَ ڪا ڪن سوچ ۾ پئجي ويئي. جڻ اوچتو خيال اچڻ تي چيائين. ”پر هي شُڻيو آنتي“

مون ڪلئس شُڻيو ته خريد ڪيو پر ڪيترا ڏينهن سندس سوچ ڪندڙ صورت اکين اڳيان ڦرندي رهي. ٻي پيري جڏهن هوءَ مٿي ته در ۾ پير وجهندي ئي هن ”ڪيئن ڏيڍي“ چئي اهڙي حب سان اچي هٿ ملايو. جو مان ته دنگ رهجي ويس. ٻين تي لڏندي ڏاڍي فلڪ سان چيائين. ٻڌايو ڏيڍي. توهانجي سنڌيءَ جو ڇا ٿي رهيو آهي؟“

ڳل پتي اندر وٺي مٿيسانس. چيم. ”توهانجي سنڌي“ جو ڇو ٿي چوين؟ اسانجي سنڌي جو ڇو نه ٿي چوين؟“

”ساري (Sorry) اسانجي سنڌي جو ٻڌايو ڪهڙو حال آهي؟“

ٻي ڀيري سنڌيءَ کي ڌارڻ يا ڌڪارڻ جو ٻار ته هاڻي توهان جوانن جي ڪلهن تي آهي.

”ڏيڍي سچ ٿا چئو.“

مون چيو. ”اڄ پلا ڪهڙي شُڻيو يا ڪريم جي مشهوري ڪرڻ لڳي آهين؟“

”اڙي نه، اڄ مان هڪڙي تمام وڏي مقصد لاءِ ملڻي آهيان.“

”تمام وڏي؟ اڪيون چيني چيم. هن 19—20 ورهي جي ڪڏڻيءَ کي چيرلڪڻ تي ڏاڍي پئي دل ٿي. پر پاڻ گنڀيرتا سان اڪيون ڦاڙي چيلڪين، ”ها ديدي، اسانجي ڪالونيءَ ۾ هڪ استري سماج آهي. ان هڪ سپا ڪوٺڪي آهي، جنهن ۾ جدا جدا جڳهن جون عيوضياڻيون پنهنجي پنهنجي جاتيءَ جي اتهاس، ڪلچر، ساهت، سنگيت وغيره بابت ڪجهه ٻڌڻي ڪيون.“

”سو تون اتي سنڌين جي عيوضي ٿي ويندين؟“

”توهانجو لڳائين پيري چيو هو ته جيڪو سنڌي، پنهنجي ٻولي ڳالهائي ٿو، سو سنڌي جاتيءَ جو سپاهي آهي! ڏسو هن پيري توهان سان سڀ سنڌي ۾ ڳالهايو اٿر نه...“

”ڏاڍي چالاڪ آهين. منهنجيءَ ڳالهه سان مونکي اچي پڪڙيو اٿئي.“

”۽ مونکي جو اچي استري سماج ۾ پڪڙيو اٿن. چي: توهان سنڌين ۾ مڃه اسان وانگر سنت، مهاتمڪون، اهتڪار، سنگيتڪار ۽ ڏڻ وار هوندا. مون چيو مان: ها ها، ضرور هوندا. مان چو پئتي پوان؟“

”ڏاڍو فخر ٿيو اٿئي سنڌي هجڻ تي؟“

”سو ته ٿيندوئي. سڀني کي پنهنجي پنهنجي جاتيءَ تي فخر آهي ته مان ڇو نه ڪريان. اسين ڪيترو مڃه ڪڍي انگريزي ڳالهايون، هندي ڳالهايون پر رهنداسين ته سنڌيءَ نه...“

مان هن ننڍي تهئيءَ جي ناز تي فخر ڪرڻي ڪريان ته هوءَ واچ ڏسي اٿي ڪڙي ٿي ”مان شام جو اينديس. سوالن وارو پنو ڪڍي. نيڪ آهي نه؟“

هوءَ ڇا ويئي آهي! پر مونم پنهنجي نئين نسل لاءِ اميدن جي جوت جاڳائي ويئي آهي.